Cyd-Bwyllgor Anghenion Addysgol Arbennig

Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 26 Mehefin, 2015

PRESENNOL:	Y Cynghorydd Llinos M.Huws (Is-gadeirydd) (Yn y Gadair)
	Cyngor Gwynedd
	Y Cynghorwyr Caerwyn Roberts (Cadeirydd) (ar ôl eitem 3), Elin Walker Jones, Beth Lawton, Peter Read, Eirwyn Williams
	Cyngor Sir Ynys Môn
	Y Cynghorwyr Gwilym O. Jones, R.Meirion Jones
WRTH LAW:	Mr Gareth Payne (Prif Seicolegydd Addysg) Mrs Delyth Molyneux (Pennaeth Dysgu) (CSYM) Mr Gwern ap Rhisiart (Uwch Reolwr Cynhwysiad) (Cyngor Gwynedd) Mr William E. Jones (Uwch Reolydd Cyllid) (Cyngor Gwynedd) Mrs Kathy Bell (Uwch Gyfrifydd Addysg) (Cyngor Gwynedd) Ann Holmes (Swyddog Pwyllgor) (CSYM)
YMDDIHEURIADAU:	Y Cynghorwyr Annwen Hughes (Gwynedd), Derlwyn Hughes, Ieuan Williams (Cyngor Sir Ynys Môn)
HEFYD YN BRESENNOL:	Y Cynghorydd Kenneth Hughes (Aelod Portffolio Addysg) (CSYM) Y Cynghorydd Gareth Thomas (Aelod Portffolio Addysg) (Cyngor Gwynedd)

---

1 DATGANIAD O DDIDDORDEB

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiad o ddiddordeb.

2 COFNODION CYFARFOD 9 IONAWR, 2015

Cyflwynwyd cofnodion y cyfarfod blaenorol o'r Cyd-Bwyllgor Anghenion Addysgol Arbennig a gynhaliwyd ar 9 Ionawr 2015 a chadarnhawyd eu bod yn gywir.

3 STRATEGAETH CYNGOR GWYNEDD AR GYFER ANGHENION DYSGU YCHWANEGOL A CHYNHWYSIAD

Rhoddodd yr Aelod Portffolio Addysg i Gyngor Gwynedd wybod i'r Pwyllgor fod y broses ymgynghori ar strategaeth Cyngor Gwynedd ar gyfer ADY a Chynhwysiad nawr wedi'i chwblhau ac y cafwyd cytundeb cyffredinol ymysg yr ymatebwyr ynghylch beth fyddai egwyddorion sylfaenol y Strategaeth. Byddai'r cam nesaf yn cynnwys cyfnod modelu gwasanaeth a fyddai'n destun trafodaeth ac ymgynghori pellach gan gynnwys gyda'r Cyd-bwyllgor AAA, cyn adrodd i Gabinet Cyngor Gwynedd yn yr hydref.

Adroddodd Swyddog Cynhwysiad Cyngor Gwynedd y cafwyd ymateb da i'r ymgynghoriad; roedd nifer o ymatebion wedi ceisio gwell eglurder a manylion ynghylch natur y

ddarpariaeth ac wedi pwysleisio'r pwysigrwydd o sicrhau bod modelau darpariaeth yn gallu cwrdd ag anghenion. Roedd gwaith eisoes wedi cychwyn ar fodel Ymddygiad.

Dywedodd Pennaeth Dysgu CSYM fod rhai pryderon o safbwynt Ynys Môn ynghylch effeithiau posibl yr adolygiad ADY a Chynhwysiad a wnaed gan Gyngor Gwynedd ar wasanaethau i blant yn Ynys Môn. Pwysleisiodd fod angen i'r trafodaethau arfaethedig fod yn glir ynglŷn â'r modelau darparu a bod angen iddynt hefyd roi sylw i unrhyw effeithiau ar y bartneriaeth gyfredol rhwng Gwynedd ac Ynys Môn cyn y caiff cynigion eu cyflwyno i'r Cabinet yng Ngwynedd.

Roedd cynrychiolwyr Cyngor Môn ar y Cyd-bwyllgor yn eilio'r farn hon ac fe wnaethant dynnu sylw at y ffaith fod yr amserlen adrodd wedi llithro gan nad oedd y Cyd-bwyllgor wedi cwrdd ers mis Ionawr. Pwysleisiwyd ganddynt fod trafodaethau ar y cyd ynghylch siâp y ddarpariaeth gwasanaeth i'r dyfodol yn y ddwy sir yn hanfodol.

Cytunodd Aelod Portffolio Addysg Cyngor Gwynedd ei bod yn bwysig fod y ddwy ochr yn cael eu diweddaru'n gyson a chadarnhaodd mai dyma yw'r amcan.

Cyfeiriodd Pennaeth Dysgu CSYM at drafodaethau a oedd yn parhau rhwng swyddogion ynghylch modelau cychwynnol i ddarparu'r gwasanaeth, ac awgrymodd y dylai unrhyw drafodaethau o'r fath yn y dyfodol gynnwys gwahoddiad i'r cynrychiolwyr etholedig o Wynedd ac Ynys Môn ar y Cyd-bwyllgor fod yn rhan ohonynt.

Roedd aelodau'r Cyd-bwyllgor yn cytuno y byddai cael eu diweddaru'n gyson yn gymorth iddynt ddeall yn well a gwerthfawrogi'r achos am adolygiad, a'r ffactorau a'r materion sydd ynghlwm.

Penderfynwyd –

- **Nodi'r sefyllfa ynghylch bwrw ymlaen â Strategaeth Cyngor Gwynedd ar gyfer ADY a Chynhwysiad.**
- **Bod cynrychiolwyr etholedig o Wynedd ac Ynys Môn ar y Cyd-Bwyllgor yn cael eu cynnwys mewn trafodaethau yn y dyfodol ar ddatblygu modelau darparu gwasanaeth fel rhan o'r strategaeth ar gyfer ADY a chynhwysiad.**

GWEITHRED YN CODI: Swyddogion Gwynedd ac Ynys Môn i gysylltu gyda'i gilydd i gyflwyno gwahoddiadau i aelodau'r Cyd-bwyllgor i fynychu trafodaethau.

4 UNED DDARPARU AAA

Cyflwynwyd adroddiad y Prif Seicolegydd Addysg ar waith yr Uned Ddarparu AAA yn ystod tymor y gwanwyn 2015 i'r Cyd-bwyllgor ei ystyried.

Adroddodd y Prif Seicolegydd Addysg ar yr agweddau a ganlyn –

- Gweinyddu prosesau asesu ac adolygu.

Cyfeiriodd y Swyddog at y sefyllfa staffio a'r ffaith fod yr Uwch Swyddog Gweinyddol wedi gadael ar ôl i'w chyfnod secondiad ddod i ben. Dywedodd y Swyddog hefyd fod y broses Arfarnu Swyddi wedi dod i'w therfyn yn Ynys Môn ac y rhoddwyd gwybod am ganlyniad y broses i staff yn gynharach yr wythnos honno. Cyfeiriodd y Swyddog hefyd at ddiwedd y broses Arfarnu Swyddi ym Môn yng nghyswllt ei oblygiadau i staff gweinyddol a chefnogol yr Uned.

- Y Gwasanaeth Athrawon Arbenigol

Adroddodd y Prif Seicolegydd Addysg fod gan yr Uned Ddarparu dîm cryf o athrawon arbenigol ar hyn o bryd sy'n gweithio ym mhob maes arbenigedd, gan gynnwys athrawon profiadol; athrawon sydd wedi cael eu penodi i gymryd cyfrifoldeb am ddyletswyddau staff sydd bron ag ymddeol, a chymorthyddion arbenigol sy'n gallu gwneud agweddau penodol o'r gwaith gan felly ryddhau athrawon i wneud dyletswyddau eraill. Mae'r Cyd-Bwyllgor yn gorfod cystadlu â chyllideb sy'n lleihau am fod Ynys Môn wedi dyrannu llai o arian i'r Cyd-Bwyllgor am y flwyddyn ariannol 2015/16 ynghyd â chanlyniadau tebygol hynny. Mae angen i'r Cyd-Bwyllgor fod yn ymwybodol o effeithiau posib ar ddarpariaeth gwasanaethau oherwydd ffactorau sydd y tu hwnt i'w reolaeth.

- Y Gwasanaeth Seicoleg Addysgol

Dywedodd y Prif Seicolegydd Addysg fod y gwasanaeth yn gweithio gyda llai o staff nag arfer oherwydd bod dau seicolegydd rhan amser wedi gadael y gwasanaeth a bod dau seicolegydd dan hyfforddiant yn cael eu cefnogi ar y cwrs proffesiynol yng Nghaerdydd. Mae un o'r uwch seicolegwyr hefyd ar secondiad i Gyngor Gwynedd i gynorthwyo gyda datblygu systemau'r Cyngor ar gyfer trefnu a darparu addysg anghenion arbennig. Mae'r gwasanaeth yn parhau i weithredu system lle caiff seicolegydd ei ddyrannu i bob ysgol ac mae seicolegydd cynorthwyol wedi bod yn cymryd rhan mewn hyfforddiant ac yn gweithio gydag ysgolion gyda phlant unigol.

- Data Perfformiad

Cyfeiriodd y Prif Seicolegydd Addysg at y tablau yn adran 4 yr adroddiad oedd yn dangos nifer y datganiadau terfynol a gynhyrchwyd o fewn yr amserlen statudol o 26 wythnos yn ystod blwyddyn ysgol 2013/14. Mae'r ffigurau'n dangos bod y tîm gweinyddol wedi cynhyrchu nifer sylweddol fwy o ddatganiadau yn 2013/14 nag a wnaeth yn 2012/13 gyda chynnydd o 75% i Wynedd a chynnydd o 64% i Ynys Môn.

Rhoddodd y Cyd-Bwyllgor ystyriaeth i'r adroddiad a chododd y materion a ganlyn –

- Nododd y Cyd-bwyllgor y byddai'n fuddiol iddo, er mwyn deall y sefyllfa staff, dderbyn gwybodaeth ar ffurf tabl yn dangos y gofynion staffio yn erbyn sefyllfa wirioneddol y staff. Dywedodd Pennaeth Dysgu Ynys Môn ei bod yn anodd recriwtio staff dwyieithog sydd wedi cymhwyso'n briodol, felly er mwyn goresgyn hynny a phontio unrhyw fylchau yn y ddarpariaeth mae'r Cyd-Bwyllgor wedi penodi hyfforddai ar ôl cytuno a chynllunio i ddefnyddio arian wrth gefn y Cyd-Bwyllgor. Dywedodd y Prif Seicolegydd Addysgol, er bod y sefyllfa staffio yn foddhaol ar hyn o bryd, mae cynnal y sefyllfa honno'n golygu mynd tu hwnt i gyllideb y Cyd-bwyllgor yn enwedig gan fod Ynys Môn wedi lleihau ei gyfraniad i'r Cyd-bwyllgor gan felly olygu y bydd angen gwneud toriadau.
- Nododd y Cyd-Bwyllgor eu bod wedi colli gwasanaeth un Uwch Seicolegydd i Wynedd oherwydd secondiad.
- Roedd y Cyd-Bwyllgor yn bryderus ynghylch y gostyngiad yng nghyllideb y Cyd-bwyllgor a'r risg allai ddeillio o hynny o ran y posibilrwydd o beidio â gallu cwrdd ag anghenion carfan fregus o blant. Dywedodd Pennaeth Dysgu Ynys Môn fod y Cyd-bwyllgor wedi cael gwybod yn ei gyfarfod ym mis Medi 2014 fod gwasanaethau trwy Gyngor Sir Ynys Môn wedi cael cais i adnabod arbedion o 10% er mwyn paratoi at yr ymgynghoriad ar gyllideb 2015/16 a bod gostyngiad yng nghyllideb y Cyd-bwyllgor yn un o'r opsiynau oedd yn cael eu hystyried. Cadarnhawyd y byddai'r opsiwn hwn yn cael ei weithredu yn y cyfarfod diwethaf ym mis Ionawr 2015 a daeth i rym ar 1 Ebrill 2015. Er gwaethaf hyn, gwnaed pob ymdrech i sicrhau na fyddai'n ymyrryd â'r ddarpariaeth a wneir i blant gydag anghenion dysgu ychwanegol.
- Bu i'r Cyd-Bwyllgor nodi gweithredu arfarnu swyddi gan Gyngor Môn fel risg bosibl yn nhermau cadw staff a effeithiwyd yn negyddol gan y broses. Dywedodd Pennaeth

Dysgu Ynys Môn fod y Cyngor ym Môn yn yr un modd ag awdurdodau lleol eraill yng Nghymru wedi symud i weithredu'r Cytundeb Statws Sengl.

- Nododd y Cyd-Bwyllgor fod y perfformiad yn erbyn y dangosyddion perfformiad statudol wedi dirywio'n sylweddol yng Ngwynedd ac Ynys Môn o ran canran yr achosion a gaiff eu cwblhau o fewn 26 wythnos. Awgrymodd Pennaeth Dysgu Ynys Môn fod hyn yn arwydd o'r diffyg meddygon plant sy'n arwain at oedi wrth gael mewnbwn gan Iechyd i achosion y Cyd-Bwyllgor. Golyga hyn na chaiff asesiadau eu cwblhau yn unol ag amserlenni. Dywedodd fod methu â chwblhau gwaith ar amser yn fater o bryder.
- Nododd y Cyd-Bwyllgor y byddai'n fuddiol iddo gael gwybod faint o blant mae'r canran yn ei gynrychioli fel ei bod yn haws iddo benderfynu a yw'r dirywiad yn y lefelau perfformiad o ganlyniad i feini prawf mwy llym ynteu o ganlyniad i gynnydd yn nifer y plant sydd angen asesiad. Dywedodd Swyddog Cynhwysiad Cyngor Gwynedd fod BIPBC nawr wedi cynnig gwasanaeth gan feddyg plant i'r paneli cymedroli fel y gallai'r gwasanaeth iechyd roi mewnbwn mwy prydlon a dylai hynny roi sylw i'r pryderon mwyaf difrifol. Fodd bynnag, mae'r adolygiad o ADY a Chynhwysiad a wnaed gan Gyngor Gwynedd fel rhan o ddatblygu strategaeth newydd wedi ceisio ailasesu effeithiolrwydd y system gyfan, gan gynnwys nifer y datganiadau a gaiff eu cynhyrchu, yn hytrach nag edrych ar faterion penodol oddi mewn iddi megis y rhesymau pam na chaiff datganiadau eu cwblhau oddi mewn i amserlenni.

Penderfynwyd derbyn yr adroddiad a nodi ei gynnwys.

GWEITHREDU'N CODI: Y Prif Seicolegydd Addysgol i ddarparu gwybodaeth ynglŷn â nifer y plant / achosion y mae'r canran perfformiad dan DP 15a a DP 15b yn eu cynrychioli.

5 DATGANIAD LLYWODRAETHU BLYNYDDOL 2014/15

Cyflwynwyd Datganiad Llywodraethiant Blynyddol y Cyd-bwyllgor AAA ar gyfer 2014/15 i'r Pwyllgor ei ystyried a'i gymeradwyo yn unol â Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014 sy'n gofyn i bob Cyd-bwyllgor gynhyrchu Datganiad o Reolaeth Fewnol.

Penderfynwyd derbyn a chymeradwyo'r Datganiad Llywodraethiant Blynyddol ar gyfer 2014/15.

6 CYFRIFON TERFYNOL 2014/15

Cyflwynwyd i'w cymeradwyo gan y Pwyllgor – adroddiad gan Uwch Reolwr Cyllid Cyngor Gwynedd yn ymgorffori Cyfrifon Gwariant ac Incwm Refeniw'r Cyd-Bwyllgor AAA ar gyfer 2014/15 (Atodiad A) ynghyd â'r dychweliad Blynyddol Swyddogol ar y Cyfrifon cyn yr archwiliad, ond wedi'i ardystio gan y Swyddog Ariannol Cyfrifol (Atodiad B).

Adroddodd yr Uwch Swyddog Cyllid fod Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014 yn gofyn i bob Cyd-Bwyllgor baratoi cyfrifon diwedd blwyddyn. Os yw'r trosiant yn llai na £2.5m pennir bod y cyd-bwyllgor yw gyd-bwyllgor bach ac mae'n rhaid paratoi dychweliad blynyddol yn unol ag arferion priodol fel sy'n ofynnol gan ddeddfwriaeth. Bydd y dogfennau'n cael eu harchwilio gan Swyddfa Archwilio Cymru a phe bai angen gwneud unrhyw newidiadau, byddai fersiwn ddiwygiedig yn cael ei chyflwyno i gyfarfod y Cyd-bwyllgor a drefnwyd ar gyfer mis Medi cyn iddi gael ei hardystio gan yr Archwiliwr cyn 30 Medi.

Rhoddodd y Cyd-Bwyllgor ystyriaeth i'r wybodaeth a cheisiodd eglurhad ar rai materion penodol o fewn y Cyfrif Gwariant ac Incwm Refeniw ar gyfer 2014/15 fel a ganlyn –

• Y gwahaniaeth rhwng y gyllideb a ddyrannwyd ar gyfer hyfforddiant (£9,520) a'r gwariant gwirioneddol (£25,159). Dywedodd Pennaeth Dysgu Ynys Môn y gwnaed penderfyniad tua dwy flynedd yn ôl i ddefnyddio swm a gytunwyd o gronfeydd wrth gefn y Cyd-bwyllgor i ariannu hyfforddiant ar gyfer seicolegwyr addysg ac athrawon arbenigol newydd i sicrhau fod gan y Cyd-bwyllgor weithlu sydd wedi cymhwyso'n addas.
• Y cyfiawnhad dros gadw lefel uchel o arian wrth gefn – £150,530 ar 31 Mawrth 2015. Dywedodd yr Uwch Gyfrifydd Addysg fod yna gynllun mewn lle ar gyfer 2014/15 i wario rhan o'r cronfeydd wrth gefn i ariannu cwrs hyfforddiant ar gyfer seicolegwyr addysg sydd dan hyfforddiant.
• Y cynnydd mewn treuliau teithio a chostau nwyddau swyddfa. Holodd y Cyd-Bwyllgor a fyddai wedi bod modd rhagweld y cynnydd hwn ac addasu'r gyllideb yn unol â hynny. Dywedodd yr Uwch Gyfrifydd Addysg fod y newidiadau wedi digwydd ar ôl i'r gyllideb wreiddiol gael ei gosod. Pe bai'r Cyd-Bwyllgor yn dymuno ariannu gweithgareddau penodol ar gost sy'n uwch na'r gyllideb a ddyrannwyd, byddai'n rhaid canfod y gwahaniaeth o rywle arall yn y gyllideb. Gan mai prif ffynhonnell wariant y Cyd-Bwyllgor yw ei staff, mae'n debygol y byddai'n rhaid ariannu'r adnoddau o'r pennawd cyllideb hwn gyda goblygiadau i'r lefel staffio. Cynghorwyd y Cyd-Bwyllgor, os oedd yn dymuno diwygio'r gyllideb i gwrdd â gwariant ychwanegol dan benawdau penodol e.e. costau teithio, yna byddai'n rhaid iddo ail-ddyrannu adnoddau o benawdau eraill er mwyn gwneud hynny, neu resymoli teithio. Roedd gan y Cyd-Bwyllgor gynllun wedi'i gytuno ar gyfer 2014/15 i dynnu arian i lawr o'r cronfeydd wrth gefn er mwyn ariannu cwrs hyfforddi ar gyfer seicolegwyr dan hyfforddiant; fel arall roedd yn rhaid i'r Cyd-Bwyllgor sicrhau bod y gwariant yn aros oddi mewn i'r gyllideb a ddyrannwyd.

Penderfynwyd derbyn a chymeradwyo'r wybodaeth ariannol a gyflwynwyd oedd yn cynnwys yr hyn a ganlyn -

- **Y Cyfrif Gwariant ac Incwm Refeniw ar gyfer 2014/15 a,**
- **Y Dychweliad Blynyddol Swyddogol ar gyfer 2014/15 (cyn archwilio)**

7 CYLLIDEB 2015/16

Dywedodd yr Uwch Gyfrifydd Addysg nad oedd hi mewn sefyllfa ar hyn o bryd i gyflwyno cyllideb bendant i'r Cyd-bwyllgor ar gyfer 2015/16 oherwydd ansicrwydd ynghylch nifer o ffactorau yn cynnwys Uwch Seicolegydd ar secondiad i Gyngor Gwynedd; y gostyngiad o 10% yng nghyfraniad Ynys Môn; adleoli'r Cyd-Bwyllgor a chostau mynychu; defnyddio'r balansau a'r ymrwymiad parhaol i ariannu'r ddau seicolegydd addysg dan hyfforddiant. Dywedodd y Swyddog y gobeithiai y byddai'r materion hyn wedi cael eu datrys erbyn cyfarfod nesaf y Cyd-Bwyllgor ym mis Medi. Byddai'r broses o osod y gyllideb hefyd yn rhoi ystyriaeth i allbwn y gyllideb ar gyfer 2014/15, gan gynnwys y gorwariant ar nifer o benawdau cyllideb.

Penderfynwyd nodi'r sefyllfa.

8 CYFARFODYDD AM Y FLWYDDYN I DDOD

Nodwyd y byddai cyfarfodydd y Cyd-Bwyllgor ar gyfer 2015/16 yn cael eu cynnal ar y dyddiadau a'r amseroedd a ganlyn –

- Dydd Gwener, 18 Medi, 2015 am 2:00 p.m.
- Dydd Gwener, 20 Tachwedd, 2015 am 10:30 a.m.
- Dydd Gwener, 18 Mawrth, 2016 am 10:30 a.m.

Cynghorydd E. Caerwyn Roberts
Cadeirydd